

valgsbehandlingen. Der er nogle afgrænsningsproblemer i forbindelse med lige præcis det spørgsmål, men regeringen er, ganske som hr. Karsten Nonbo gav udtryk for, også indstillet på at belyse, om der er andre elementer, der kan indgå i en klippekortordning, som vil være forståelige og gennemskuelige for borgerne at sætte sig ind i.

Jeg hørte også Det Radikale Venstre efterlyse en kvalificering af de punkter på listen, som kan udløse et klip. Det, som regeringen har været optaget af, er, at de ting, der udløser et klip, er nogle, der giver mening for de folk, der færdes i trafikken, så de forstår, at hvis jeg foretager mig den handling, udløser det et klip. En enkel og efter min mening letforståelig liste er det, vi må forsøge at sigte efter. Men naturligvis er vi ikke argumentresistente, hvis der er gode argumenter for at føje yderligere elementer til på listen.

Vi ser frem til udvalgsarbejdet, hvor vi naturligvis gerne vil være med til at uddybe ikke mindst de ting, der angår, hvad der skal være på listen.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Tak til justitsministeren for tilsagnet om at se på det med sikkerhedsseleer.

Med hensyn til færdselspolitiet vil jeg fastholde, at det er min opfattelse, at der har været mindre færdselspoliti på vejene det seneste års tid, måske på grund af travlhed af den ene eller den anden art. Det, jeg sådan set bare gerne vil have ministerens tilkendegivelse af, er, at skal det her krones med succes, kræver det altså, at der også er nogle til at kontrollere, at de her udmærkede ting, som et bredt flertal i Folketinget nu er ved at nå frem til enighed om, også bliver en succes.

Det er så nogle af de ting, vi tager op i forbindelse med udvalgsarbejdet. Det glæder vi os til, og jeg synes ligesom ministeren, det er godt, at der er bred tilslutning til intentionerne i forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 99: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 26/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er et lovforslag med mange bestemmelser, tidspunktet er meget fremskredet, og vi skal have et grundigt udvalgsarbejde, så jeg vil indskrænke mig til nogle få elementer her.

Det er et stort arbejde, Justitsministeriet og ikke mindst Straffelovrådet har foretaget gennem flere år ved at gennemgå hele straffeloven. Og det er jo rimeligt, at vi fra tid til anden overvejer, hvordan forholdet mellem de forskellige strafferammer skal være.

Som det også fremgår af ministerens fremsættelsestale, er det meget afgørende også for Venstre, at beskyttelsen af liv og lemmer vægtes meget højt. Det er jo baggrunden for, at vi, straks efter at den borgerlige regering tiltrådte, fremsatte VK's gamle forslag om at forhøje strafferammerne for vold.

Men der var nogle bestemmelser, der ikke kom med, som nu er med. Det er vold mod tjenestemænd, og det er den barmhjertige samaritaner, straffelovens § 253 om, at man straffes, hvis man bare går forbi nogen, som er i livsfare. Her ændres strafferammen op til 2 år.

Så er der den bestemmelse, der har været meget omtalt, når man giver tilhold til tidligere ægtemænd, der ikke kan holde sig fra deres tidligere hustru. Her forhøjes strafferammen også.

En meget klækkelig forhøjelse er der for de meget grove narkoforbrydelser. Det har jo vist

sig, at domstolene har nået loftet, så strafferammen ændres fra 10 år til 16 år. Det er selvfølgelig også udtryk for, at vi i Venstre ønsker et skærpet syn på de, skal vi sige, mere professionelle narforbrydelser.

Kl. 19.45

Den anden ting, der kan nævnes, er skærpsen af gentagelsesvirkningen, som dels udvides, altså i tid, dels også kommer til at ramme dem, der første gang begik lovovertrædelser, da de ikke var fyldt 18 år. Det stemmer jo meget godt med, at de unge selv mener, de på et tidligere tidspunkt vil have ansvar.

Jeg skal indskrænke mig til disse bemærkninger og sige, at vi kan støtte forslaget, og jeg skal på vegne af den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, sige, at Det Konservative Folkeparti ligeledes støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde, at det nu skulle være sådan, at anslag mod liv og lemmer skulle vægtes højt. Men når man har læst betænkningen, og den er jo stor, så vil jeg håbe, at fru Birthe Rønn Hornbech vil give mig ret i, at det faktisk allerede er sådan i domspraksis ifølge den statistik, der er til rådighed, at anslag mod liv og lemmer vægter betydelig højere end anslag mod ejendom. Det vil sige, at der allerede er sket det skifte, som mange af os gerne ville have, nemlig at straffene for voldsforbrydelser allerede nu er betydelig højere end straffene for berigelsesforbrydelser. Kan fru Birthe Rønn Hornbech bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech, hvilken ændring det vil give i retspraksis, at man dropper den hidtidige regel om, at forbrydelser, man har lavet, inden man fylder 18, ikke har virkning efter at man er fyldt 18. Så vidt jeg kan forstå på samtlige de retskyndige, jeg har talt med om det her lovforslag, er der enighed om, at dette kun er en råben ud ad vinduet, som ingen konkret betydning vil få. Jeg vil godt høre, om fru Birthe Rønn Hornbech er enig heri.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det her er jo et meget omfattende forslag, der ændrer på mange ting. Flere af de andre ordførere har spurgt til det her med de 18 år, så det med

gentagelsesvirkningen vil jeg ikke spørge om. Det går jeg ud fra vi får et svar på.

Jeg vil komme ind på et andet element i forslaget, nemlig at man nu indfører det amerikanske plea bargaining, at folk skal kunne få nedsat straf, hvis de angiver andre. Og da jeg ved, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke normalt anser amerikansk ret for at være et forbillede, så vil jeg gerne høre, hvordan Venstre har det med, at man nu indfører dette princip i dansk ret, at man altså kan få nedsat sin egen straf ved at angive andre, om fru Birthe Rønn Hornbech mener, at man kan fæste særlig meget troværdighed til sådanne udsagn, der måtte komme fra folk, der altså nærmest er blevet, kan man sige, betalt for at angive andre.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nej, man kan ikke blive betalt for at vandre ind på politistationen og sige, at der er en, der har begået en forbrydelse. Det, man kan, også efter den nugældende straffelov, er jo, at hvis man selv er sigtet eller tiltalt, og man aflægger fuldstændig tilståelse og forklarer om hele sagen, så kan man allerede i dag slippe billigere.

Men det er rigtigt, at hvis vi ser på formuleringerne, så ser det ud til, at området udvides. Jeg har også læst Lars Bo Langsteds artikel. Jeg tror faktisk allerede, at en af mine kolleger har stillet spørgsmål om artiklen. Ellers kan sekretæren gøre det nu, for de er jo til stede for at få det uddybet. Jeg har faktisk også nævnt det over for justitsministeren.

Så jeg kan glæde fru Line Barfod med, at det også er noget, vi er opmærksomme på. Vi mener, at den retstilstand, der har været, ingen skade har af at blive klarere. Det er noget, politiet har efterlyst. Men det er selvfølgelig klart, at det ikke skal blive sådan, at man – i gåseøjne – ligefrem kan blive betalt. Men sådan er det jo heller ikke ved danske domstole. Der skal jo trods alt være beviser i sagen.

Men den der sådan lidt ubehagelige drejning, fru Line Barfod giver sagen, ønsker jeg heller ikke, så det vil vi have afklaret under udvalgsarbejdet. Så der bliver ingen krise på det punkt.

Kl. 19.50

Med hensyn til 18-års-reglen går jeg da ud fra, at domstolene retter sig efter lovgivningen. Men det sker ikke fra den ene dag til den anden. Jeg forestiller mig ikke, at der bliver nogle voldsomme ændringer fra den ene dag til den anden, men det er jo en holdningsmæssig ændring. Vi

ønsker at tilkendegive, at man ikke skal slippe billigere, fordi man er under 18 år.

Og det er jo rigtigt, at retspraksis har strammet straffene med hensyn til voldsforbrydelser, men vi finder det naturligt, at § 119 for vold mod tjenestemænd, når nu §§ 244, 245, 246 osv. er blevet skærpet, så også står i et rimeligt forhold til de forhøjelser, vi har foretaget. Det er jo sådan set mig, der har glemt det, da jeg i sin tid formulerede forslaget.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Et af mine spørgsmål går netop også på det sidste, på spørgsmålet om gentagelseskriminalitet, for hvis man lytter lidt til folk, der har forstand på straffeloven uden for dette hus, så er den samstemmende vurdering, som fru Anne Baastrup også var inde på, at det her er fuldstændig helt og aldeles rendyrket symbolpolitik uden nogen som helst indflydelse på, hvad der efterfølgende vil være retspraksis.

Fru Birthe Rønn Hornbech siger så, at det er hendes opfattelse, at man ikke skal slippe billigere, heller ikke, selv om man er under 18. Jeg synes bare, at det er bemærkelsesværdigt, at der så netop i de nye paragraffer, man leverer i lovforslaget, om, hvad der skal være skærpende og formildende omstændigheder, udtrykkeligt står, at det er en formildende omstændighed, hvis man er under 18 år. Det synes jeg bare lige er nødvendigt at få præciseret, og jeg vil godt gøre fru Birthe Rønn Hornbech opmærksom på, at det rent faktisk står i det lovforslag, som regeringen fremlægger i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech, om hun virkelig finder, at det er anstændig politik, at man, når man ikke har begået kriminalitet i 9 år, 11 måneder og 14 dage, alligevel skal lide under en gentagelsesvirkning, når man jo reelt har været ikkekriminal i en meget lang periode af sit liv. Hvad er der grunden til, at fru Birthe Rønn Hornbech støtter det forslag?

Og så til spørgsmålet om vold mod tjenestemænd: Har fru Birthe Rønn Hornbech ikke overvejet, at man i stedet for, hvad der formentlig sker allerede nu, laver en kombination af § 191 plus 244/245/246, hvis der sker et groft overfald på en offentlig ansat?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Med hensyn til vold mod tjenestemænd i funktion synes vi altså, det er rimeligt, at strafferammen passer med voldsbestemmelserne. Uanset hvad man kan anføre, og hvad der ellers citeres af bestemmelser, så er det meget vigtigt at understrege, at de mennesker, der i højere grad er potentielle ofre på grund af deres stilling, har en særlig beskyttelse. Det er nu vores opfattelse i Venstre.

Jeg forstår ikke det, man siger, at det overhovedet ikke har nogen betydning, at man ændrer gentagelsesvirkningen, for så siger man jo, at domstolene ikke læser, hvad der bliver lavet herinde, og det gør de naturligvis. Så det vil selvfølgelig på lang sigt have en betydning.

Jeg tror heller ikke, at det bliver voldsomt skærpende. Men jeg synes ikke, at det kan sammenlignes med den bestemmelse, der siger, at man, når man er under 18 år, når man begår en gerning, kan få en mildere straf. Gentagelsesvirkningen er, at når man er blevet over 18, er man blevet gammel nok til at forstå, at man altså ikke sådan med tilbagevirkende kraft kan undskylde sig med, at man var yngre første gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget, at fru Birthe Rønn Hornbech er imod plea bargaining. Vi må så kigge på under udvalgsarbejdet, hvordan bestemmelserne skal udformes for at undgå, at det kan vinde indpas i dansk ret.

Det, der var formålet med Straffelovrådet, var jo at gennemgå straffeloven og få en sammenhæng i de forskellige strafferammer i forhold til hinanden, men her har regeringen jo primært plukket stråfskærpelserne ud, mens de mange steder, hvor man havde foreslået at lave formildelser og få en større indre sammenhæng i strafferammerne, stort set ikke er kommet med. Forventer fru Birthe Rønn Hornbech, at der kommer et forslag på et senere tidspunkt, hvor man så at sige så tager resten med fra betænkningen, så vi får den samlede gennemgang af straffeloven med en bedre systematik, der passer til vore dages retssyn, eller har man bare ønsket fra regeringspartierne side at tage det ud, der passer i regeringens eget kram?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Regeringen og regeringspartierne er jo ikke et ekspeditionskontor for Straffelovrådet. Vi lader os rådgive af Straffelovrådet, og det har vi i meget høj grad gjort. Men det er fuldkommen rigtigt set, at der jo er straflempler, der ikke er taget med, og der er straffskærpelser, som vi selv har fundet på, men sådan må det jo være, for det er altså et politisk arbejde, vi udøver her i Folketinget.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning, og det er den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Selvfølgelig er man ikke forpligtet til at gennemføre det hele. Vi er heller ikke enige i alt, hvad der er kommet fra Straffelovrådet, men når ideen var at få en større systematik, så undrer det jo lidt, at man ikke har taget den meget store del af forslaget med, som handler om at få nogle færre forskellige strafferammer og en bedre systematik.

Derfor ville jeg bare høre, om det fuldstændig er udgået af overvejelserne, at man skulle nå dette resultat, altså den meget store del af Straffelovrådets arbejde, eller om man kan forvente, at det kommer på et senere tidspunkt. Ellers står vi igen med problemet med, at man bare laver en masse straffskærpelser, og vi så – også med den stærke forøgelse af gentagelsesvirkningen – bare putter endnu flere i fængsel, uden at vi egentlig opnår det, der var det oprindelige formål med Straffelovrådets arbejde, nemlig at få en bedre balance, så vi dermed skærpede straffene nogle steder og sænkede dem andre steder.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er klart, at der med en regering bestående af Venstre og Konservative naturligvis bliver ført en anden retspolitik end den, der er Enhedslistens.

Men jeg kan henvise til lovkatologet med hensyn til fru Line Barfods spørgsmål og så henvise til at få det stillet i udvalget. Jeg er jo ikke bemyndiget til at sige noget om, hvad regeringen vil på et senere tidspunkt. Jeg har indflydelse på det, men det er ikke mig, der skal svare på det.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Morten Bødskov som ordfører.

Morten Bødskov (S):

Det er et omfattende forslag, vi her skal behandle, og som efterfølgende kræver et endda meget grundigt udvalgsarbejde.

Siden Straffelovrådet af SR-regeringen blev bedt om at udarbejde den betænkning, der danner grundlag for det her lovforslag, kan man roligt sige, at arbejdet har lidt en lidt omtumlet tilværelse.

Regeringens respekt for rådets arbejde med at modernisere og skabe bedre balance i straffeloven har svinget gevaldigt. Hvor regeringen fandt det opportunt, overtrumfede den rådets arbejde. I andre tilfælde er vigtigheden af rådets arbejde blevet brugt som modargumenter mod fremsatte forslag.

Betænkningen fra Straffelovrådet er faktisk et gedigent stykke arbejde, som Socialdemokratiet i udpræget grad kan støtte. Bag den i pressen unødigt polemiserende fremstilling af enkelte elementer i det her lovforslag gemmer der sig faktisk et ret gennemarbejdet lovforslag, hvor en stor del af Straffelovrådets anbefalinger og overvejelser følges.

Men desværre er sigtet med rådets arbejde forsvundet. Ideen om at modernisere straffeloven ved at gøre dens sammenhæng mere forståelig og skabe bedre balance mellem de enkelte strafferammer er forsvundet fra regeringens lovforslag.

Jeg vil gerne her understrege, at vi i Socialdemokratiet rent faktisk mente noget, da vi bidrog til, at Straffelovrådet skulle kigge på det her arbejde, og vi føler os faktisk i langt højere grad forpligtet af de anbefalinger, de kommer med, til en ny model for straffeloven. Det gør vi, fordi vi synes, der er et pædagogisk sigte. Vi synes, det er vigtigt helt overordnet at have en straffelov, som man kan forsvare og ikke mindst også forklare over for den øvrige del af befolkningen.

Vi mener, det er forstemmende, at regeringen vælger anderledes og i stedet krydrer Straffelovrådets arbejde med en ny omgang symbolpolitik uden reelt indhold.

På trods af det finder Socialdemokratiet det positivt, at man dog tager nogle af Straffelovrådets anbefalinger med. Man kigger særlig på spørgsmålet om straffens fastsættelse og indfører paragraffer, som siger noget om, hvordan straffen henholdsvis har skærpende og formildende omstændigheder.

Kl. 20.00

Det er godt, at det fastslås, at det er en formildende omstændighed, hvis kriminalitet begås af unge under 18 år, og vi finder det også tilfredsstillende, at, som vi vurderer det, der er skabt en række skærpene omstændigheder, som vi vurderer må kunne indfange tendensen til det, der har været til debat et par gange i salen, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt kriminalitet er begået som led i organiseret kriminalitet.

Desværre led konfliktrådene jo en krank skæbne i finanslovforhandlingerne og i forliget med Dansk Folkeparti. De fortjener anderledes, og vi synes, at det er ærgerligt, at regeringen har valgt at fjerne deltagelse i konfliktråd som en formildende omstændighed ved den fremtidige strafudmåling.

Lovforslaget indeholder også strafskaerpelse, når det handler om grov kriminalitet og grove tyverier. Det kan Socialdemokratiet støtte.

Når det handler om gentagelseskriminalitet, så er det et ekstremt alvorligt problem. Det er tolt uacceptabelt, uanset hvem der begår kriminaliteten. Det positive billede er, at kriminaliteten blandt unge er faldende, men der er en mindre gruppe af meget hårde 15-17-årige kriminelle, der udskiller sig af statistikken. Justitsministerens svar på dette problem har vi været inde på.

Vores synspunkt er, at det er rendyrket symbolpolitik, der her bliver præsenteret, og vi sætter et stort spørgsmålstejn ved, om det overhovedet nogen sinde vil blive brugt. Der er et problem, men også efter det her svar, som justitsministeren har leveret, er der reelt intet svar på, hvad man vil gøre ved de unge, som rent faktisk er så hårdhuede kriminelle, som de er.

Hvor er de forebyggende initiativer fra justitsministerens side, hvor er indsatsen i forhold til de hårdt belastede boligområder, de udsatte skoler, hvor vi ved, at disse unge i høj grad kommer fra? Hvor er den generelle forebyggende politik på det her område? Spørgsmålene er mange.

Desværre må vi konstatere, også når vi læser justitsministerens svar på det her område, at så mangler justitsministeren stadig et sammenhængende bud på, hvad man gør ved de unge, som vi ved er i problemer, særlig i de hårdt belastede områder.

Når det handler om forhøjelsen af straffen for trusler mod vidner og vold mod tjenestemænd, så er det langt hen ad vejen noget, vi i Socialdemokratiet vil se positivt på. Der er et problem,

og vi mener, at justitsministeren langt hen ad vejen har et svar på det problem.

Socialdemokratiets usikkerhed ved lovforslaget vedrører dets konsekvenser for kriminalforsorgen. Selv om regeringen valgte det smalle forlig på kriminalforsorgsområdet med Dansk Folkeparti, så har vi faktisk stadig væk en interesse i, at det kaos, regeringen er ved at skabe, ikke forværres. Derfor er vi nødt til at have fuld klarhed over lovforslagets konsekvenser for kriminalforsorgen.

Ligeledes mener vi stadig væk, at det er relevant, at justitsministeren tilkendegiver i hvert fald en tidligere udtalt modstand mod Dansk Folkepartis krav om minimumsstraffe i forbindelse med det her lovforslags vedtagelse.

Med disse ord er Socialdemokratiet parat til at se positivt på det her lovforslags videre udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lagde mærke til, at hr. Morten Bødskov i forbindelse med beskrivelsen af Straffelovrådets betænkning sagde, at det var et arbejde, der var igangsat under den tidligere regering, og derfor følte man et vist medansvar for den betænkning, der er fremkommet.

Men jeg håber da ikke, at det er undgået hr. Morten Bødskovs opmærksomhed, at i foråret 2002 fik Straffelovrådet et markant ændret kommissorium, samtidig med at regeringen forhøjede straffene for en lang, lang række voldsforbrydelser, og Straffelovrådet fik besked på, at uanset hvad de fandt ud af, så forhøjede vi nu altså straffene. Derfor ændredes vilkårene og perspektivet jo i meget høj grad for Straffelovrådets arbejde, fordi de fik et klart signal om, at uanset hvad rådet fandt ud af, så vedtog Folketinget i hvert fald, hvad regeringen besluttede de skulle gøre.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre, at Socialdemokratiet er imod den her gentagelsesvirkning over for unge, og det håber jeg at vi kan få ud af lovforslaget.

Jeg vil gerne høre om et andet element, som fru Birthe Rønn Hornbech også tilkendegav at være meget betænkelig ved, nemlig spørgsmålet om plea bargaining, altså at man kan få nedsat sin straf, hvis man angiver andre, og at vi dermed kan risikere at få de samme problemer, som

man har i andre lande, hvor man kan risikere, at nogle angiver en masse andre for at få nedsat deres egen straf, og hvor det kan være svært at fæste særlig meget lid til den type vidneudsagn.

Jeg vil godt høre, om Socialdemokraterne også vil være med til at se på, hvordan vi kan forhindre, at vi får plea bargaining indført i dansk ret.

Kl. 20.05

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det er rigtigt nok, som fru Elisabeth Arnold var inde på, at der ikke er grund til at tage median-svar for noget, man ikke selv har sat i gang.

Men sigtet med Straffelovrådets arbejde, da Socialdemokratiet og De Radikale bad dem om at udføre i hvert fald dele af den opgave, de har leveret, var jo også at få en pædagogisk rangordning af vores straffelov. Det var dét, mit synspunkt gik på. Vi synes faktisk, at det er et sigte, vi bør fastholde. Vi føler os i hvert tilfælde i Socialdemokratiet forpligtet til at fastholde det sigte, fordi vi synes, at den rangordning, som Straffelovrådet alt andet lige antyder, er ganske fornuftig. Vi ville jo få en straffelov, hvor man har bestemte værdier, som ligger forud for, hvor den enkelte straf skal placeres på rangordningen, og det synes vi er ganske godt.

Til fru Line Barfod vil jeg sige, at jeg fuldt ud deler de synspunkter, som fru Birthe Rønn Hornbech er fremkommet med. Det er rigtigt, sådan som jeg læser lovforslaget, at Straffelovrådet har været inde at overveje tilståelsens betydning for strafudmålingen, men jeg fornemmer ikke, hvis man læser bemærkningerne til lovforslaget, at de går så langt, som fru Line Barfod antyder med amerikanske tilstande og andet. Tværtimod er der meget tydelige tilkendegivelser fra Straffelovrådet om, at de slet ikke mener, at man rent faktisk skal gå den vej.

Så det korte svar er, at jeg fuldstændig deler de synspunkter, som fru Birthe Rønn Hornbech gav udtryk for.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Per Dalgaard i ordførrækken.

Per Dalgaard (DF):

Dansk Folkeparti hilser dette lovforslag velkommen, dels fordi det nu fastslås, at det er værre at begå vold mod personer, end det er at begå økonomisk kriminalitet, dels fordi visse mangler fra voldspakken i forsommeren 2002 nu kommer

med i en strammere lovgivning omkring den tiltagende, uacceptable vold.

Det slås nu fast, at vold mod tjenestemand i funktion skal straffes kontant og hårdt. Vi har her en gruppe mennesker, som samfundet har sat til at varetage en hel del vigtige funktioner i dagligdagen, og den opgave skal de have lov til at gennemføre uden risiko for at udsættes for vold. Det skal i hvert fald være sådan, at når de så bliver udsat for vold, så skal straffen være til at forstå for den, der udøver den, og den skal falde prompte.

Det er også forståeligt, at trusler mod vidner medtages. Vi oplever desværre dette som et stigende problem. Også det er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt, så en hårdere, konsekvent handling fra samfundets side er også her absolut nødvendig.

Strafferammen for grov narkohandel og groft tyveri får også en stramning.

Det kan lyde besynderligt, at det skal være nødvendigt at indskærpe, at tidligere straf skal tælle på den negative side, når der udmåles en ny straf. Det burde være selvindlysende, men det har det desværre ikke været. Man kan måske have sin tvivl om, hvorvidt det får nogen effekt i det virkelige liv. Jeg har et problem med at acceptere, at de domme, vi ser for vold, inden for voldsregiet egentlig ikke lever op til det, som strafferammerne siger. Man har en fornemmelse af, at dommerne har svært ved at følge med i de ting, og det kan da godt være, at det tidligere har været sådan, at forskellen mellem økonomisk kriminalitet og volds kriminalitet er blevet udlignet, men det er i hvert fald ikke noget, der giver sig udslag i de domme, der afsiges.

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Anne Baastrup (SF):

Lovforslaget baserer sig på Straffelovrådets store betænkning om straffastsættelse og strafferammer, en opgave rådet fik på baggrund af en vedtagelse i Folketinget tilbage i 1998.

Det havde længe været SF's ønske at få en vurdering af, hvordan de forskellige strafferammer hænger sammen med de ændringer af, hvad man i dag anser for alvorlige forbrydelser, og det, man i begyndelsen af 1900-tallet fandt var alvorlige forbrydelser. Rådets gennemgang viser netop – og nu vil jeg så håbe, at hr. Per Dalgaard hører efter – at personfarlig kriminalitet straffes relativt hårdere end økonomisk kriminalitet, så forventningen om, at det så anderledes ud, er således blevet gjort til skamme.

Undervejs i rådets arbejde fik vi desværre en ny regering, som for det første ikke anede noget om rådets arbejde, og som efterfølgende valgte at se stort på eksperternes arbejde, idet man på tværs af sædvanlig respekt forhøjede strafferammerne i en lang række bestemmelser og bare gav rådet besked på, at nu skulle arbejdet fortsætte på det grundlag. Uanstændigt er vist ikke for skrap et ord.

Nu er jeg godt klar over, at regeringen helt principielt er imod at benytte sig af de mennesker, der ved noget om tingene, men ikke desto mindre må man da lige gøre opmærksom på, at der er tale om nogle ret centrale personer i det danske retsvæsen, som f.eks. højesteretspræsidenten og Rigsadvokaten m.fl. Det er altså ikke almindelige smagsdommere.

Kl. 20.10

Karakteristisk for forslaget er, at man dels har botaniseret i Straffelovrådets forslag, dels er kommet med forslag, som er helt ved siden af al fornuft, men som har ét mål, nemlig at vise, at regeringen er parat til at bure mange mennesker inde i lang tid.

Et eksempel er forslaget om vold mod tjenestemænd, hvor man – i stedet for at hæve straffen, som i dag er 6 år, hvad Straffelovrådets netop ikke har foreslået – jo kunne kombinere det tiltag med en henvisning til voldsbestemmelserne.

Så er der forslag om gentagelsesvirkning. Tænk, at en mand har været straffri i 9 år, 11 måneder og 14 dage. Det må da siges at være godt klaret, men nej. Hans tidligere kriminalitet skal have indvirkning på den nu begåede handling.

På tilsvarende måde kan man godt beskrive forslag om gentagelsesvirkninger for handlinger begået før det fyldte 18. år. Det er et symbolsk slag i luften, som ingen betydning får, men det ser godt ud for en højrenational regering.

Målet med Straffelovrådets samlede gennemgang var at få en straffelov, der hang sammen og var logisk. Det virker ikke, som om det er ministerens hensigt.

Men SF vil være aktiv i udvalgsarbejdet. Vi vil stille ændringsforslag, således at Straffelovrådets oprindelige intentioner med den nu foreslåede ændring af straffeloven vil blive fremsat som ændringsforslag, og så kan vi jo undervejs få os en konkret diskussion om, hvordan vores straffelov skal se ud.

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, det er jo et stort lovforslag, vi har til behandling her på basis af en meget, meget voluminøs betænkning, men det har alligevel været spændende at sætte sig ind i området, og jeg er da lidt ked at, at regeringspartierne kun lader sig repræsentere af en ordfører i dag, som ikke engang er særlig begejstret for at blive spurgt om ting til korte bemærkninger. Men det må vi tage med, og det skal i hvert fald ikke afskrække Det Radikale Venstre fra at sige sin mening om det her fremlagte lovforslag.

Først vil jeg gerne sige lidt om Straffelovrådets arbejdsvilkår. Straffelovrådet er jo nedsat i 1960 og er altså et permanent råd og har så haft forskellige opgaver. I 1999 fik de af den tidligere regering til opgave at udarbejde en samlet gennemgang af straffeloven, så man fik en logisk og balanceret måde at idømme straffe på, så man fik en fornemmelse af, at tingene hang sammen, og der var den fornemmelse, at legemsangreb blev straffet hårdere end forbrydelser mod formuegoder.

Men efter regeringsskiftet i 2001 fremsatte den nye regering meget hurtigt nogle forslag til straffeskærpelser og meddelte derpå Straffelovrådet, at uanset hvad Straffelovrådet kom frem med, så vedtog regeringen nu disse straffeskærpelser, og de burde så også indarbejde dem i deres betænkning. Endvidere fik de besked på at skynde sig og blive færdige inden for et halvt år.

Det kunne Straffelovrådet naturligvis ikke. Og når man læser betænkningen, kan man se, at der utallige gange står, at hvis vi havde haft mere tid, så ville vi gerne have omdefineret nogle af forbrydelserne, hvis vi havde haft mere tid, ville vi kunne komme med et gennemarbejdet forslag om disse forskellige detaljer.

Resultatet er, at de mange gode intentioner og de utvivlsomt gode kræfter, der har siddet i Straffelovrådet, må have følt sig temmelig meget til nar, fordi Folketinget indimellem jo vedtager ting fuldstændig hen over hovedet på eksperterne, de er jo måske også bare smagsdommere, der lader sig hylle i vanetænkning, hvad ved jeg. Men i hvert fald er de gode intentioner ikke kommet frem på en måde, så man kan sige, at nu ligger der et vældig godt forslag til en moderniseret straffelov.

Selv det gode, der er i Straffelovrådets betænkning, på de dårlige vilkår de har arbejdet, genfindes altså ikke i regeringens lovforslag nr. L 99. Man har plukket nogle ting, som man gerne vil have strammet. Dem har man foreslået.

De forslag til strafnedsættelser, der er foreslået i Straffelovrådets betænkning, har man ikke taget, og desuden har man indført nogle nye skærpelser, som ikke er foreslået af Straffelovrådet. Så man må sige, at der virkelig er sat fingeraftryk i den helt store stil på det forslag, der er her.

Fra Det Radikale Venstres side vil vi sige, at vi synes, det er en glimrende idé at opremse nogle kriterier for, hvad der skal være formildende og skærpene omstændigheder ved straffastsættelsen, som det er foreslået i lovforslaget.

Det synes vi er en god idé. Selv om man selvfølgelig kan sige, at man derved giver domstolene nogle retningslinjer, som de måske synes de godt kunne administrere selv uden at få besked på det fra Folketingets side, så er formålet, som det er beskrevet i Straffelovrådets betænkning, jo netop at gøre strafudmålingerne mere forståelige og mere logiske for folk, som skal bedømme dem ude i det almindelige, virkelige liv. Det vil man kunne komme i møde ved at få disse opremninger af formildende og skærpene omstændigheder.

Kl. 20.15

Det er også for vores vedkommende i orden at justere strafferammerne for noget af den mere moderate kriminalitet, hvis man kan sige det på den måde.

Men vi synes, det er jammerligt at se på de gentagelsesbestemmelser, som er foreslået. 10 års varighed for gentagesskærpelser er ren symbolpolitik, det virker ikke forebyggende, og det virker ikke på nogen måde kurerende på tilbagefaldskriminalitet.

Der er overhovedet ikke nogen antydninger af forslag til, hvad man skal gøre over for de unge, som begår gentagen kriminalitet. Ministeren svarer den 25. november til Ritzaus Bureau, at hun ikke har overvejet andre muligheder end disse gentagelsesbestemmelser. Det synes jeg ærlig talt er for sølle.

Vi bryder os heller ikke om, at man nedsætter alderen fra 18 år til 15 år for, hvornår uret begynder at tælle for den næste form for kriminalitet, hvornår der skal bygges videre i systemet.

Så er der de specifikke strafsærpelser. Straffene er i forvejen høje, og man må forudse, at den højeste tidsbestemte straf på 16 år om få år bliver for lav, fordi man nu allerede går op og bruger andre og nye kriminalitetsformer, som skal have den højeste tidsbestemte straf, som den er i øjeblikket. Jeg forudser, at hvis det her fortsætter, vil der i løbet af få år komme krav om, at den højeste tidsbestemte straf forhøjes fra

16 år til måske 20 år, ellers kommer vi igen til at ramme loftet.

Så vil jeg sige, at nogle af argumenterne for skærpelser er uigennemtænkte. Jeg kan f.eks. nævne trusler mod vidner. Der blev i 1992 indført en temmelig kraftig skærpelse for trusler mod vidner. Strafferammen er nu på 6 år. Der er afsagt et par hundrede domme om trusler mod vidner i den forløbne periode, ingen af dommene har været på over 3 år, så der er masser af plads i den nuværende strafferamme. Gennemsnitsstraffen for trusler mod vidner er i øjeblikket på 5 måneder. At man så forhøjer strafferammen, hvilket ikke er foreslået af Straffelovrådet, synes jeg simpelt hen bare er symbolpolitik, som jeg ikke synes er regeringen værdig.

Vi er også i Det Radikale Venstre imod den antydning af, at man kan indgå handeler. Man fristes jo til at sige, at det så skal være en gennemførelse af regeringens nye mantra om noget for noget, men vi vil gerne have ministeren til at afkræfte, at det er det, der er meningen. Det kan ikke gælde inden for strafferetsplejen. Det håber vi ikke kan være meningen.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne først spørge til høringsfasen. Her har vi ikke problemer med, hvor lang tid der har været til høringen eller andet, men hvordan kan det være, at forsvarsadvokaterne ikke er blevet hørt? I de almindelige høringer om ændringer på strafferetsområdet plejer man at høre ikke kun anklagemyndighed og politi, men også forsvarsadvokaterne, men de optræder ikke på listen over høringsorganisationer, og det undrer mig lidt. Jeg håber, at det simpelt hen er en forglemmelse, som man forhåbentlig vil nå at rette op på.

Som det er fremgået af flere af de andre ordførertaler, har Straffelovrådet jo lavet et stort arbejde. Desværre har det på grund af tidspresset ikke kunnet blive så grundigt, som vi gerne ville have haft.

Desværre har regeringen yderligere ændret temmelig meget fra Straffelovrådets betænkning til det lovforslag, som vi behandler i dag. Der er ændret en del, og der er sat en del skærpelser ind, som ikke har noget med Straffelovrådets betænkning at gøre, som ikke er foreslået af Straffelovrådet.

En af de slemme skærpelser, som flere andre også har været inde på, er hele spørgsmålet om gentagelsesvirkning, som jo ikke har nogen betydning i forhold til ønsket om at forebygge kri-

minimalitet, men som kun har betydning, hvis vi ønsker at sætte flere i fængsel i længere tid.

Det er lidt svært at se, hvorfor man skulle have det ønske, især i en tid, hvor fængslerne er fuldstændig overfyldte, og hvor vi i forvejen har store problemer med elendige forhold for både de ansatte og de indsatte, hvor det er et rent mirakel, at det ikke er gået værre, end det allerede er. Derfor synes jeg, det er lidt underligt, at man indfører noget, som reelt ikke har anden betydning end at sætte flere mennesker i fængsel i længere tid.

Der er på den anden side ikke medtaget en lang række af de forslag, Straffelovrådet havde til at nedsætte straffen for forskellige forbrydelser. Det kan jo godt undre, hvis regeringen var enig i det oprindelig formål for Straffelovrådet, nemlig at vi skulle have en samlet revision af straffeloven. Men det er vel så det, man kan konstatere at regeringen ikke er enig i. Den ønsker ikke at få en sådan samlet revision, hvor man på nogle områder nedsætter straffen; den ønsker kun at stramme.

Så er der, som jeg har været lidt inde på under debatten, spørgsmålet om de her muligheder for at handle med at angive andre. Det glæder mig, at både Venstres ordfører og Socialdemokraternes ordfører har sagt, at det ønsker de ikke indført i dansk ret. Det håber jeg også at ministeren vil bekræfte. Vi må så sikre under udvalgsarbejdet, at vi ikke får et sådant princip ind i dansk ret, for det kan give ganske store problemer.

Kl. 20.20

Jeg har bl.a. erfaret fra Holland, at de oplever problemer nu, hvor de er begyndt at skulle udlevere folk til USA, og hvor folk på baggrund af en agent fra USA bliver udleveret i f.eks. en påstået narkosag. Når de så kommer til USA, bliver de idømt 200 års fængsel, og så får de at vide, at for hver person, de angiver, kan de få nedsat deres straf med 2 år, hvorefter utallige hollændere bliver angivet for at medvirke til narkohandel. Det tror jeg ikke nogen ønsker indført i dansk ret, og det er det, som vi under udvalgsarbejdet gerne vil sikre os ikke sker.

Så vi håber, at vi kan få et grundigt udvalgsarbejde af det her lovforslag. På trods af de mange andre store lovforslag, vi har liggende i Retsudvalget, hvoraf vi også har behandlet et par andre i dag, bliver vi nødt til også at tage arbejdet med dette lovforslag seriøst og arbejde ret grundigt med det.

Det foreliggende forslag kan Enhedslisten ikke støtte.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Hr. Jann Sjursen, Kristendemokraternes ordfører, kan ikke være her, og derfor vil jeg fremsige følgende:

Lovforslaget bygger bl.a. på Straffelovrådets betænkninger om straffastsættelse og straffesammer. Kristendemokraterne er tilfredse med, at regeringen med sit lovforslag følger op på rådets arbejde, et arbejde, som vi i sin tid selv var med til at igangsætte.

Det skete i øvrigt i forbindelse med en forespørgselsdebat i den tidligere SR-regerings tid på et tidspunkt, hvor der for alvor var ved at gå galop i forslagene om straffeskærper. På den baggrund var det vigtigt for os at få Straffelovrådets vurdering og få rettet fokus på den forebyggende indsats i det forslag, der blev vedtaget af Folketinget ved den pågældende lejlighed.

Vi er alle optaget af at få nedbragt kriminaliteten i vores samfund, ikke mindst den personfarlige kriminalitet. Det er imidlertid ikke en farbar vej kun at fokusere på hårdere straffe som svar på kriminalitet. Omvendt er det heller ikke nok bare at beskæftige sig alene med forebyggelse.

Kriminaliteten skal mødes med en helhedsorienteret indsats, der omfatter hensynet til både retfærdighed og menneskelighed. Ofrene er nemlig i mange tilfælde ikke kun dem, der bliver ramt af kriminaliteten, men også gerningsmændene og deres familier.

Efter vores opfattelse har regeringen ikke det nødvendige blik for denne helt afgørende helhedsorienterede indsats. Lad mig i den forbindelse blot nævne den nyligt indgåede finanslovaftale om Kriminalforsorgen, hvor der nok er skabt plads til, at flere kan afsones deres straf, men hvor det forebyggende sigte med arbejdet i Kriminalforsorgen ikke levnes mange muligheder for at lykkes godt nok. Kriminalforsorgen i frihed får f.eks. ikke et løft med mulighed for for alvor at bringe tidligere afsonere på ret køl.

Når det gælder det foreliggende lovforslag, som jo af naturlige grunde alene beskæftiger sig med især skærpelse af straffen for grov kriminalitet, er Kristendemokraterne positive over for forslaget, på trods af at vi dybt beklager den manglende helhed i regeringens politik for at få nedbragt kriminaliteten, hvor vi dels mener, at sanktionerne for de i lovforslaget nævnte forseelser skal være stærkere, dels mener, at de skærpede straffe også i sig selv vil have en præventiv effekt.

Justitsministeren (Lene Espersen): Regeringens lovforslag fik en noget blandet modtagelse. Jeg har talt meget længe med hæs stemme, og jeg tror ikke, at pastiller hjælper, men jeg vil forsøge at kommentere kort, og så må vi tage diskussionen under andenbehandlingen.

Jeg synes, det er væsentligt at få fremhævet i dag, hvor mange taler om Straffelovrådet og det fremragende arbejde, der er blevet gjort, at man må holde sig for øje, at før folketingsvalget stod det klart for alle, at de nuværende regeringspartier ønskede at hæve strafferammen for en lang række forbrydelser. Vi gjorde det klart for valget, at det var et stort politisk ønske for os.

Jeg er også helt sikker på, at de medlemmer, der sidder i Straffelovrådet, har forstået, at det ikke var for at udvise mangel på respekt for det arbejde, der foregik, at strafferammerne blev hævet som en af regeringens første gerninger. Det er nu engang sådan, at man godt kan sætte kloge mennesker til at tænke kloge tanker, men politikere har altså friheden til at handle og indimellem også handle før de kloge tanker, som skal tænkes af andre, er tænkt til ende.

Kl. 20.25

Vi tilkendegav under strafskærpselspakken, at vi naturligvis ville afvente Straffelovrådet og se på, om der var yderligere strafændringer, som skulle gennemføres, og som var nødvendige. Jeg har da også noteret mig, at Straffelovrådet i meget vid udstrækning er enig i de strafskærpselser, som regeringen gennemførte sidste år. Det hører også med til historien.

Jeg synes bare her, at jeg ville have præciseret, at det også er et spørgsmål om politik, som hvert enkelt parti må gøre op med sig selv.

Så må jeg sige til nogle af spørgsmålene om, hvorfor ikke alle forslagene er medtaget, at det er der flere forskellige årsager til. For nogle af forslagene skyldes det ganske enkelt, at regeringen ikke er enig i dem. Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget.

Andre forslag, f.eks. det tekniske forslag om at forenkle strafferammesystemet, har regeringen ikke taget stilling til endnu, men der har vi sagt, at man må kende de forældelsesmæssige konsekvenser, før man tager stilling til det. Det synes jeg faktisk er en lodig argumentation, men der er ikke taget endelig stilling til den del af forslaget.

Så vil jeg på trods af min noget dårlige stemme sige, at der er en tale i dag, som i den grad har skuffet mig, en tale, som jeg synes har været

båret af et hykleri, som jeg sjældent beskylder partier for at være her fra Folketingets talerstol, og det er den socialdemokratiske tale.

På den ene side har vi et Socialdemokrati, som nu forsøger at stille sig sammen med Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, som har den rene holdning, som hele tiden har sagt, at vi må afvente Straffelovrådets arbejde og bakke op om det. På den anden side har vi et Socialdemokrati, der alligevel gerne vil »cash in« på de i befolkningen så længe ventede stramninger.

Socialdemokratiet valgte ikke at afvente Straffelovrådets betænkning sidste år, da de stemte for regeringens lovforslag om strafskaerpelser. Også denne gang hører vi hr. Morten Bødskov bruge minut efter minut på at hagle regeringens lovforslag ned for til sidst at sige, at man er positiv over for lovforslaget.

Jeg må blankt erkende, at hvis jeg var socialdemokrat, ville jeg have svært ved at se, hvad politikken er, for sandheden er jo den, at man meget langt hen ad vejen er fuldstændig enig i regeringens linje og bakker op om den, men man føler på en eller anden måde en eller anden form for moralsk forpligtelse, som man så ikke har det politiske mod til at følge til døds. Det skuffer mig, at man vil forsøge at sætte sig mellem to stole, og at man ikke melder klart ud.

Den ros skal Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten have. De har valgt den konsekvente og – synes jeg – konsistente argumentation igennem hele forløbet. Men regeringen er da glad for, at der er så bredt er flertal i Folketinget, der også stemmer for dette lovforslag.

For så vidt angår spørgsmålet fra fru Line Barfod, men det har også været rejst tidligere under diskussionen med fru Birthe Rønn Hornbech, om det såkaldte plea bargaining-princip, vil jeg også gerne her sige, at det ikke er regeringens intention hverken ad fordøren eller ad bagdøren at indføre amerikanske tilstande.

Det, der er hensigten, er at lovfæste det, der allerede i dag er praksis, en retstilstand, som må udvikle sig på baggrund af højesteretsdommen, som blev offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen i 1998, side 13-17, og det fremgår af lovforslagets bemærkninger.

Det drejer sig altså simpelt hen om at lovfæste en praksis, og jeg medvirker gerne under udvalgsbehandlingen til at få det uddybet, så det står fuldstændig klart, hvad det ikke er. Det synes jeg er væsentligt, ikke mindst set i forhold til

det noget skræmmende eksempel, som fru Line Barfod kom med her fra talerstolen.

Så vil jeg sige til fru Line Barfod, der spurgte til, hvorfor forsvarsadvokaterne ikke har været hørt i det her lovforslag, at forsvarsadvokaterne bliver som en fast praksis hørt, når det er et straffeprocessuelle indgreb, men når det er et forslag som dette, er det normalt Advokatrådet, der bliver spurgt. Det er det, der er forklaringen på det. Det er selvfølgelig klart, at også forsvarsadvokaternes holdning vil blive belyst under det videre udvalgsarbejde.

Sluttelig vil jeg sige, at konsekvenserne af lovforslaget, herunder konsekvenserne for Kriminalforsorgen, er afklaret i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Vi har den holdning til det, at det naturligvis er klart, at når man hæver strafferammerne, og det har konsekvenser for Kriminalforsorgen, må man også være villig til at finde de yderligere pladser, der skal til, så Kriminalforsorgens ansatte og de indsatte ikke får ringere vilkår som følge af lovgivningen. Det mener jeg at vi har levet op til med den finanslovaftale, der er indgået.

Kl. 20.30

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er ikke, fordi jeg vil belaste ministerens stemme mere end højst nødvendigt, men jeg synes bare lige, det skal præciseres, at Straffelovrådet har taget de tidligere strafferammeforhøjelser til efterretning, men har ikke noget sted i betænkningen sagt, at man var enig i dem, eller at det var godt, at regeringen tog det initiativ. Det synes jeg lige skal præciseres, ellers kunne jeg godt blive ret sur, hvis jeg sad i Straffelovrådet.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg kunne gøre fru Anne Baastrups ord til mine, i hvert fald som en indledning, og så vil jeg bare gentage det, jeg sagde før.

Vi mener faktisk i Socialdemokratiet, at når man sætter Straffelovrådet i gang med at lave en bedre balance i straffeloven, er sigtet med det, at det kunne være godt, hvis vi kunne få en straffelov, som har et pædagogisk sigte, som er til at forsvare, er til at forklare, og hvor der er en klar rangordning. Så ville vi faktisk synes, det var et ganske godt projekt, men vi synes, det er virkelig ærgerligt, at regeringen ikke vælger at indfri det ønske. Jeg er dog glad for, at justitsministeren trods alt og på trods af stemmeføringen og

andet vil strække sig så langt som til at sige, at det er noget, man har under overvejelse. Jeg synes, der må være en fælles interesse i at nå det mål.

Apropos hyklari: Det var jo meget stærke ord med en svag stemme, men alligevel synes jeg, man skal passe på med at bruge den slags ord, når man foregøgl ud ad vinduet, at man vil løse et problem med en særlig gruppe meget hårdt kriminelle 15-17-årige unge, men leverer et lovforslag, som er fuldstændig indholdsløst. Alle eksperter vurderer, at det ikke vil blive brugt og ikke har nogen som helst effekt på de unge, som vi ved er problemet, så hvad står justitsministeren med? Et problem, som der fortsat intet svar er på.

Det, vi bad om, var at få konkrete bud på, hvad justitsministeren vil gøre, så vi får stoppet den meget uheldige udvikling, der er i kriminalitetsstatistikken blandt de unge, hvor vi kan se, at de 15-17-årige desværre skiller sig ud. Det har justitsministeren intet bud på, og det er det, der er så forstemmende: Man siger et ud ad vinduet, men man leverer et forslag, der reelt intet indhold er i, og man er ikke klar til at se på det, som også Kristendemokraterne var inde på, nemlig spørgsmålet om, at det er en sammenhængende indsats, der skal til. Justitsministeren står uden svar, selv med det forslag hun har leveret her i dag.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Fru Anne Baastrup kan jeg svare bekræftende, og til hr. Morten Bødskov må jeg sige, at det jo er et velkendt trick, når man diskuterer, at hvis man ikke ønsker at diskutere det, der er substansen, kan man altid gå til modangreb med noget helt andet.

Nu har hr. Morten Bødskov 10 eller måske 20 gange her fra talerstolen efterlyst, hvad regeringen vil gøre for at stoppe volden blandt de unge lovbyggere. Hver gang har jeg sagt til hr. Morten Bødskov, at regeringen har fremlagt en handlingsplan, der har et væld af gode initiativer, som er målrettet den forebyggende indsats, men naturligvis også fremlagt straffeskærpselser i det omfang, det er nødvendigt for at holdningsarbejde de unge mennesker og få dem til at forstå, at de ikke skal begå den kriminalitet.

Alligevel fortsætter hr. Morten Bødskov, og derfor har jeg nu taget et eksemplar af »Stop volden« med og vil overrække den til hr. Morten Bødskov, så vi ikke fortsætter denne uendelige

diskussion om regeringens handlingsplan, som blev fremlagt i marts 2002, og som det må stå klart for enhver er et godt bud på, hvad der bl.a. kan gøres. Men det er selvfølgelig klart, at vi ikke hviler på laurbærrerne. Der vil jo altid være tale om andre gode initiativer, som man kan iværksætte, og også i forbindelse med finansloven er der iværksat yderligere initiativer.

Jeg vil dog fastholde, at jeg tror, at de elementer, der indgår i lovforslaget, vil have en holdningsbearbejdende effekt på lang sigt, ikke mindst på den gruppe meget unge, forhærdede kriminelle, som nu får sendt et klart signal om, at den kriminalitet, man har begået i en ung alder, også er en kriminalitet, som samfundet ser på med alvor, og ikke en kriminalitet, der – om jeg så må sige – bliver slettet af statistikken, fordi man fylder 18 år.

Kl. 20.35

Jeg tror, de initiativer vil have en effekt, men i og med at SF har tilkendegivet, at man vil genoprette lovforslaget, så det bliver i overensstemmelse med Straffelovrådets betænkning, får hr. Morten Bødskov jo nok mulighed for at stemme imod de tiltag, som regeringen foreslår her.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg siger tak for den lille pjece. Den har vi jo drøftet et par gange, i hvert fald her fra talerstolen, og alene størrelsen og sideantallet er jo et ganske godt udtryk for, hvor ambitiøs regeringens forebyggelsesindsats rent faktisk er. Det har været Socialdemokratiets pointe hele vejen igennem.

Hvad er det, der lægges op til i den finanslov, som justitsministeren også nævnte her til sidst? Ja, konsekvenserne er, at de meget massive besparelser, som kommunerne må foretage på folkeskoleområdet, fortsætter; over 40 pct. af landets kommuner sparer på folkeskolerne på grund af regeringens økonomiske politik. Også besparelserne på byfornyelsen fortsætter, uagtet vi ved, at det, der sker, hvis man løfter kvarterer og fornyer nedslidte boligområder, er, at vi får mere tryghed, og vi får mindre kriminalitet.

Derfor vil jeg stadig mene, at regeringens politik på området mangler sammenhæng, og en lille A 5-pjece på ikke engang 20 sider hjælper altså ikke på de problemer.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nu er behandlingen af L 99 jo ved at udvikle sig til en minidebat om finansloven, kan man næsten høre.

Jeg vil sige til hr. Morten Bødskov, at regeringen gerne lader sig måle på handlinger og ikke på sideantallet i et hæfte. Det er nemlig de ting, man iværksætter, der i sidste ende viser, om det, man gør, er det rigtige, og derfor ser jeg med allerstørste sindsro på, at vi har gjort det til en dyd at lave korte, koncise og præcise handlingsplaner frem for alenlange redegørelser, som har mange ord, men ingen handling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 100: Forslag til lov om hold af dyr.

Af fødevareministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 26/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Kirk (V):

De to lovforslag, L 100 og L 101, som regeringen nu fremsætter, drejer sig bl.a. om at stadfæste nogle simple og naturlige spilleregler for såvel dyrlæger som landmænd. Reglerne skal overholdes, ellers får det konsekvenser for de ansvarlige. Langt de fleste, langt de fleste steder har danske husdyr det godt, men et enkelt broddent kar er et for meget.

Forslaget til lov om hold af dyr er en del af lovforenklingen på jordbrugsområdet. Lovforslagets overordnede formål er at sikre, at husdyrhold sker på ansvarlig måde, således at men-